

การศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

(A Study of the Achievement in Geography
Learning of the Upper Secondary
School Students)

โดย

นางจรรยา ฟ้าปลอด กศ.บ. (เกษียณแล้ว)

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปรวิญจามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัย วิทยาลัยการศึกษาศรีอยุธยา
แผนกมัธยมศึกษา

พ.ศ. 2513

000807

I 16591426

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนประกอบ
การศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

นาย วัชรินทร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

Prof. T. T. T.

ประธานกรรมการ

Dr. P. P. P.

กรรมการ

Dr. S. S. S.

กรรมการ

Dr. K. K. K.

กรรมการ

อาจารย์ควบคุมงานวิจัย ศาสตราจารย์เกหลง ปภาวสิทธิ์

วันที่ ๒๐ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชื่อ : นาง ทารา พิยะपाल

แผนกวิชา : มัธยมศึกษา

ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ เกทลง ปภาวสิทธิ์

วัน เดือน ปี : 24 เมษายน 2513

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสาบสามัญ ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ และ ๒๕๑๑

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ ภูมิภาคของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ ๕ สาบสามัญ จำนวน ๑๕๐๐ คน ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ และจำนวน ๒๐๕๐ คน
ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างแห่งสัมฤทธิ์ผลระหว่างนักเรียน
ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ กับปีการศึกษา ๒๕๑๑ ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล
กับนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนส่วนกลางกับนักเรียนใน
โรงเรียนส่วนภูมิภาค และระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง แล้วเปรียบเทียบอัตราส่วน
วิกฤต (Critical Ratio) ที่มีค่า z จากตารางมาตรฐาน ใช้วิธีวิเคราะห์
ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแผนกศิลปะ แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกทั่วไป และความแตกต่าง
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ ใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Test for Multiple Comparisons)
ทดสอบความแตกต่างทีละคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแผนกศิลปะ แผนกวิทยาศาสตร์
และแผนกทั่วไป ใช้วิธีของดักแคน (Duncan's New Multiple Ranges Test)
ทดสอบความแตกต่างทีละคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง
ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัยปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายสายสามัญในการศึกษา ๒๕๑๑ สูงกว่าในการศึกษา ๒๕๑๐ นักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล
มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ นักเรียนในโรงเรียนส่วนกลาง
มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนส่วนภูมิภาค นักเรียนชายมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียน
สูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนแผนกศิลปะมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนสูงกว่าแผนกวิทยาศาสตร์และแผนก
ทั่วไป นักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนไม่แตกต่างกัน และ
นักเรียนในภาคตะวันออก เฉียงเหนือมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนต่ำกว่าภาคอื่น ๆ

เนื่องจากผลของการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนในโรงเรียนส่วนกลางมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียน
วิชาภูมิศาสตร์สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนส่วนภูมิภาค และนักเรียนในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ
มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนต่ำกว่าภาคอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า ควรมีการวิจัยถึงสาเหตุของ
ความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชานี้ ในโอกาสต่อไป.

Thesis Title : A Study of the Achievement in Geography Learning of the Upper Secondary School Students

Name : Mrs. Dara Teepaparn

Department : Secondary Education

Date : April 24, 1970

ABSTRACT

The purpose of this study was to find out the achievement in geography learning of the upper secondary school students in the academic years 2510 and 2511.

The data for this study were obtained from the final examination marks for Regional Geography of 1900 students in Mathayom Suksa 5 in the academic year 2510, and 2050 students in the academic year 2511. The Critical Ratio was applied to the z from the table to determine if there were significant differences between the achievement in geography learning of the students in the academic years 2510 and 2511, between the achievement in geography learning of the students in the government secondary schools and of the students in the private secondary schools, between the achievement in geography learning of the students in the secondary schools of the central area and of the students in the secondary schools of the provincial area, and between the achievement in geography learning of male and female students. The Analysis of variance techniques were

applied to the means to determine if there were significant differences among the achievement of the students of Arts, Science and General sections, and among the achievement in geography learning of the students in the North, the Central, the South and the Northeast. Scheffe's Test for multiple comparisons was used in order to compare the significant differences of the means among the students of Arts, Science and General sections. Duncan's New Multiple Ranges Test was used in order to compare the significant differences of the means among the students of the North, the Central, the South and the Northeast.

The findings of this study were as follows. The achievement in geography learning of the students in the academic year 2511 was higher than that of the students in the academic 2510. The achievement in geography learning of the students in the government secondary schools was higher than that of the private secondary schools. The achievement in geography learning of the students in the schools of the central area was higher than that of the schools of the provincial area. The achievement in geography learning of male students was higher than that of female students. The achievement in geography learning of the students of Arts section was higher than that of the students of the Science and the General sections. There were no significant differences in the achievement in geography learning of the students in the North, the Central and the South but the Northeast did significantly poorer than those of the other regions.

Because the students in the schools of the provincial area and the students in the Northeast did significantly poorer, a further study is needed to determine the causes of the differences of achievement in geography learning.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง " การศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการ เรียบวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย " ผู้เขียนสามารถดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จ
ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ เกหลง ปภาวสีหิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุม
การวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. จรูญทัศน์ พุกกะมาน และ อาจารย์ สวาท เสนาณรงค์
ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งอาจารย์ ประคอง กรรณสูต ซึ่งให้ความ
ช่วยเหลือในค่านระเบียบวิธีการทางสถิติ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้ง ๔ ท่าน
เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณหัวหน้ากองส่งเสริมและพัฒนการศึกษา กรมวิสามัญศึกษา
ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

การา ทีปะปาด

สารบัญ

	หน้า
บทกึ่งข้อ	ก
กติการวมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๔
สมมติฐานของการวิจัย	๕
คำจำกัดความ	๖
๒. การวิจัยเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	๘
๓. วิธีดำเนินงานวิจัย	๒๓
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๖
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
๕. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๖๕

บรรณานุกรม..... ๒๖

ภาคผนวก..... ๒๘

ข้อสอบประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสามสามัญ ประจำปีการศึกษา
๒๕๑๐ และ ๒๕๑๑ แผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลปะ และแผนก
ทั่วไป วิชาสังคมศึกษา (ภูมิศาสตร์ ก.)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยแยกตามประเภท	๒๓
๒. จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยแยกตามประเภท	๒๔
๓. จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยแยกตามแผนก	๒๕
๔. จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยแยกตามภาค	๒๕
๕. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ปีการศึกษา ๒๕๑๐	๓๔
๖. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ปีการศึกษา ๒๕๑๑	๓๕
๗. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ กับปี ๒๕๑๑	๓๖
๘. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกศิลปะ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ กับปี ๒๕๑๑	๓๗
๙. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ กับปี ๒๕๑๑	๓๘
๑๐. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกทั่วไป ปีการศึกษา ๒๕๑๐ กับปี ๒๕๑๑	๓๘
๑๑. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ ในโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนราษฎร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๐...	๔๐
๑๒. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ ในโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนราษฎร์ปีการศึกษา ๒๕๑๑...	๔๑
๑๓. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๕ สายสามัญ ของโรงเรียนในส่วนกลางกับโรงเรียนในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา ๒๕๑๐	๔๓

๑๔.	เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ของโรงเรียนในส่วนกลางกับโรงเรียนในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา ๒๕๑๑	๔๔
๑๕.	เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ปีการศึกษา ๒๕๑๑	๔๕
๑๖.	เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ปีการศึกษา ๒๕๑๑	๔๖
๑๗.	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกต่าง ๆ ปีการศึกษา ๒๕๑๑..	๔๗
๑๘.	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกต่าง ๆ ปีการศึกษา ๒๕๑๑..	๔๘
๑๙.	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกต่าง ๆ ปีการศึกษา ๒๕๑๑..	๔๘
๒๐.	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกต่าง ๆ ปีการศึกษา ๒๕๑๑..	๕๐
๒๑.	ทดสอบผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของแผนกต่าง ๆ ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ ด้วยวิธีของ เซฟเฟ	๕๒
๒๒.	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ในภาคต่าง ๆ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ...	๕๔
๒๓.	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ทั้ง ๔ ภาค ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ ...	๕๕
๒๔.	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ในภาคต่าง ๆ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ...	๕๖

๒๕. สรุปผลการวิเคราะห์หาความแปรปรวนของคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ทั้ง ๔ ภาค ปีการศึกษา ๒๕๑๑.....	๕๓
๒๖. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียบวิชาภูมิศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ระหว่างภาค ต่าง ๆ โดยใช้วิธีของคัมแคน.....	๕๔
๒๗. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสัมฤทธิ์ผลในการ เรียบวิชาภูมิศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ระหว่างภาค ต่าง ๆ โดยใช้วิธีของคัมแคน.....	๕๕